

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

จุดประสงค์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาวิจัยการผลิตแผ่นรองรับอะลูมินา สำหรับใช้งานไมโครอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะได้อธิบายตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 วัตถุประสงค์และสารเคมีที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

วัตถุประสงค์และสารเคมี ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ส่วนมากได้จากประเทศญี่ปุ่น เพราะยังหาซื้อได้ยากในประเทศไทย เนื่องจากในประเทศไทยเรายังมีการศึกษาในเรื่องนี้น้อยมาก ทำให้ตลาดทางด้านนี้ยังแคบอยู่

ตารางที่ 9 วัตถุดิบและสารเคมีที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

วัตถุดิบ - สารเคมี	ชื่อทางการค้า	ชื่อทางเคมี	สูตรทางเคมี
ผงอะลูมินา (Alumina Powder)	Tabular alumina A-12-325	อะลูมินา	Al_2O_3
สารช่วยปรับปรุงคุณสมบัติ	Lab grade magnesia	แมกนีเซีย	MgO
สารช่วยกระจายลอยตัว (Deflocculant)	A30-SL	แอมโมเนียมโพลีอะคริเลท (Ammonium Polyacrylate)	
สารช่วยเพิ่มการยึดเกาะ (Binder)	WA-320	โพลีอะคริเลท เอสเทอร์ (Polyacrylate ester)	
สารไล่ฟอง (Defoamer)	Pronarl 502		
สารช่วยละลาย	น้ำกลั่น	distilled water	H_2O

3.1.1 ผงอะลูมินา (Alumina powders)

ผงอะลูมินาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แทบูลาร์ อะลูมินา ชนิด A-12-325 หมายถึง อะลูมินาที่ผ่าน 325 เมช ซึ่งมีคุณสมบัติดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 สมบัติของแพลลาร์ อะลูมินา ชนิด A-12-325

สมบัติ	ค่าที่วัดได้
Chemical analysis wt.% Al_2O_3	99.32
Na_2O	.19
SiO_2	.041
Fe_2O_3	0.044
B_2O_3	0.003
Soluble Na_2O	0.40
Surface area	1.0 m ² /g
Median Particle size	4 μ m
Green density	2.14 g/cm ³
Fired density	3.57 g/cm ³
Shrinkage	14.54 %

ที่มา : Aluminum Company of America (Alcoa)

3.1.2 สารช่วยปรับปรุงคุณสมบัติ (Additive)

สารช่วยปรับปรุงคุณสมบัติที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ แมกนีเซียม (MgO) มีลักษณะเป็นผลึกสีขาว เป็นชนิดที่ใช้ในห้องทดลอง (Lab. grade)

3.1.3 สารช่วยกระจายลอยตัว (Deflocculant)

สารช่วยกระจายลอยตัวที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เกลือแอมโมเนียม โพลีอะคริเลท (Ammonium salt polyacrylate) ชื่อทางการค้า คือ A30-SL สั่งโดยตรง

จากประเทศญี่ปุ่น ลักษณะเป็นของเหลวข้น สีน้ำตาล

3.1.4 สารช่วยเพิ่มการยึดเกาะ (Binder)

สารช่วยเพิ่มการยึดเกาะที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ โพลีอะครีเลท เอสเทอร์ (Polyacrylate-ester) ชื่อทางการค้า คือ WA-320 สั่งโดยตรงจากประเทศญี่ปุ่น ลักษณะเป็นของเหลวข้นสีขาวขุ่น

3.1.5 สารไล่ฟอง (Defoamer)

สารไล่ฟองที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ สารซิลิโคนที่มีแอลกอฮอล์ เปอร์เซนต์สูง (ไม่ทราบชื่อที่แท้จริง) ชื่อทางการค้า คือ Pronarl 502 สั่งโดยตรงจากประเทศญี่ปุ่น ลักษณะเป็นของเหลวข้นสีขาวใส

3.1.6 สารช่วยในการขึ้นรูป (Dispersion)

สารช่วยในการขึ้นรูปที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ น้ำกลั่น (Distilled water)

3.2 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาวิจัย

ตารางที่ 11 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยมีดังนี้

ลำดับที่	เครื่องมือ	ที่มา
1	เตาเผาอุณหภูมิสูง (1600 °C) (Super Burn Furnace)	สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ (ม.จุฬา)
2	หม้อบดและลูกบดชนิดอะลูมินา (Alumina Potmill and Media) หม้อบดอะลูมินา 98% ลูกบดอะลูมินา 86% พร้อมเครื่องบด	สร้างขึ้นเอง
3	เครื่องวัดความหนืด (Viscometer)	บริษัทแห่งหนึ่ง
4	เครื่องเอ็กซ์-เรย์ ดูโครงสร้างของสาร Scanning Electron Microscope	ศูนย์เครื่องมือ (ม.จุฬา)
5	เครื่องหาขนาดอนุภาค (Particle Size Analyzer)	สถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ (ม.จุฬา)
6	เครื่องวัดความแข็งแรง (MOR)	ภาควิชาวัสดุศาสตร์ (ม.จุฬา)
7	เครื่องหาค่าการขยายตัวเมื่อถูกความร้อนของสาร (Dilatometer)	คอมพาวเคิลย์
8	เครื่องหาค่า pH (pH Meter)	ม.เกษตรศาสตร์
9	เครื่องเอ็กซ์-เรย์หาลูกข่ายของสาร (X-Ray Diffractometer)	ภาควิชาฟิสิกส์ (ม.จุฬา)

ลำดับที่	เครื่องมือ	ที่มา
10	เครื่องวัดความต้านทานไฟฟ้า	ภาควิชาวัสดุศาสตร์ (ม.จุฬา)
11	เครื่องดอกเตอร์ เบลด (Doctor blade)	สร้างขึ้นเอง
12	เครื่องชั่งไฟฟ้า	วค.พระนคร
13	เครื่องวิเคราะห์ส่วนประกอบทางเคมี (x-ray fluorescence)	ศูนย์เครื่องมือ (ม.จุฬา)
14	เครื่องหาความราบเรียบผิว (Surface roughness tester)	ศูนย์เครื่องมือ (ม.จุฬา)

3.2.1 เตาเผาอุณหภูมิสูง (Super burn furnace)

เตาเผานี้ได้ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็น และสำคัญอย่างยิ่งในการทำอุตสาหกรรมเซรามิก หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจของงาน ชนิดนี้ทีเดียว ซึ่งความสำเร็จทั้งหลายขึ้นอยู่กับเตาเผาเป็นหลักสำคัญ

เตาเผาเซรามิก ถ้าแบ่งตามชนิดของเชื้อเพลิงแล้ว เราเรียกชื่อเตาเผานั้นตามชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ เช่น เตาแก๊ส เตาพื้น เตาถ่านหิน เตาน้ำมัน เตาไฟฟ้า

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เราเลือกใช้เตาไฟฟ้า เพราะว่าเตาไฟฟ้าเป็นเตาที่สามารถควบคุมบรรยากาศในการเผาแบบออกซิเดรชันได้ดีที่สุด เเผาได้ที่อุณหภูมิสูงตามชนิดของฮีตเตอร์ และวัสดุที่ใช้บุห้องเผาไหม้ เป็นเตาเผาแบบซูปเปอร์เบิร์น คือ สามารถเผาได้ที่อุณหภูมิสูงตั้งแต่ 1500 องศาเซลเซียสขึ้นไป ใช้โมลิบดีนัมเป็นฮีตเตอร์ควบคุมอุณหภูมิ และตั้งโปรแกรมการเผาด้วยระบบคอมพิวเตอร์

3.2.2 เครื่องบด (Grinding machine)

เครื่องบดเป็นสิ่งจำเป็นอีกเครื่องหนึ่งที่จะต้องใช้ในการบดเพื่อลดขนาดอนุภาค และผสมไปในตัวพร้อมกัน เพื่อให้ได้ส่วนผสมที่เป็นเนื้อเดียวกัน (Homogeneous) ในอุตสาหกรรมเซรามิก มีหม้อบดหลายชนิด เช่น ชนิดพอร์ซเลน ไฮอะลูมินา พลาสติก ยาง เซอร์โคเนีย ทังสเตนคาร์ไบด์ เป็นต้น ในการบดผงอะลูมินามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้หม้อบดและลูกบดชนิดอะลูมินา เพื่อให้การบดมีประสิทธิภาพ และไม่มีสิ่งเจือปนอันเกิดจากการสึกหรอของหม้อบดและลูกบด ผสมเป็นส่วนเกินในอะลูมินาสเลอรี่

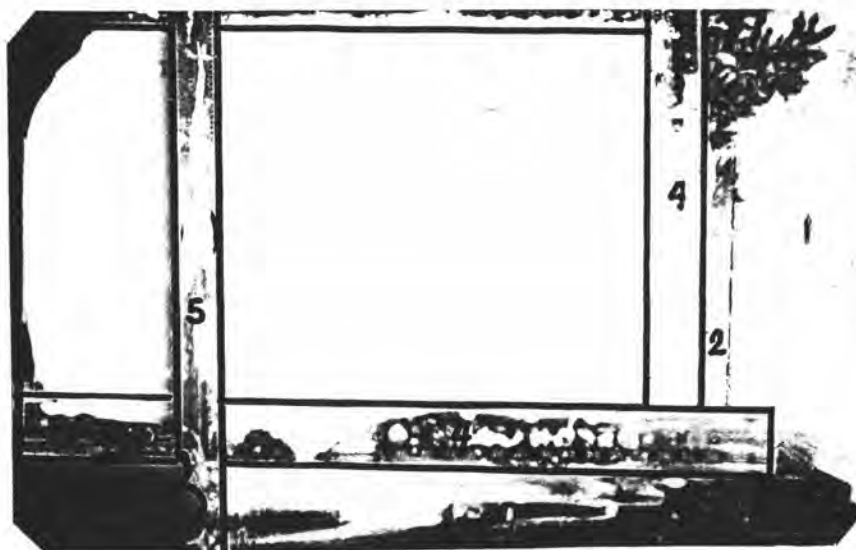
เครื่องบดที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้จัดเตรียมขึ้นเองด้านในเป็นไฮอะลูมินา ด้านนอกเป็นเหล็กชุบโครเมียม

3.2.3 อุปกรณ์ที่ช่วยในการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่หาไม่ได้ คือ ดอกเตอร์เบลด (Doctor Blade) ฉะนั้นผู้ทำการศึกษาวิจัยจึงต้องสร้างเครื่องมือขึ้นมาชุดหนึ่งที่มีหลักการทำงานเช่นเดียวกับดอกเตอร์เบลด ซึ่งจะต้องอาศัยอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 อุปกรณ์ที่ใช้ช่วยในการศึกษาวิจัย

ลำดับที่	อุปกรณ์	หน้าที่
1	กระจกแผ่นเรียบ ขนาด 15" x 15"	เป็นพื้นแทนสายพาน
2	แผ่นฟิล์มใส	ตัวรองรับอะลูมิเนียมสลิปแทนแผ่นพลาสติก
3	โต๊ะ	แทนเครื่อง
4	ไม้บรรทัดพลาสติกชนิดบาง 1.0 มม. 4 อัน	แทนที่ตั้งใบมีดบังคับอะลูมิเนียมเลออร์รี่
5	ไม้พุดเหล็ก 1 อัน	แทนใบมีดของดอกเตอร์เบลต
6	คัตเตอร์	ใช้ตัดชิ้นงาน
7	เวอร์เนีย	ใช้วัดขนาดของชิ้นงาน

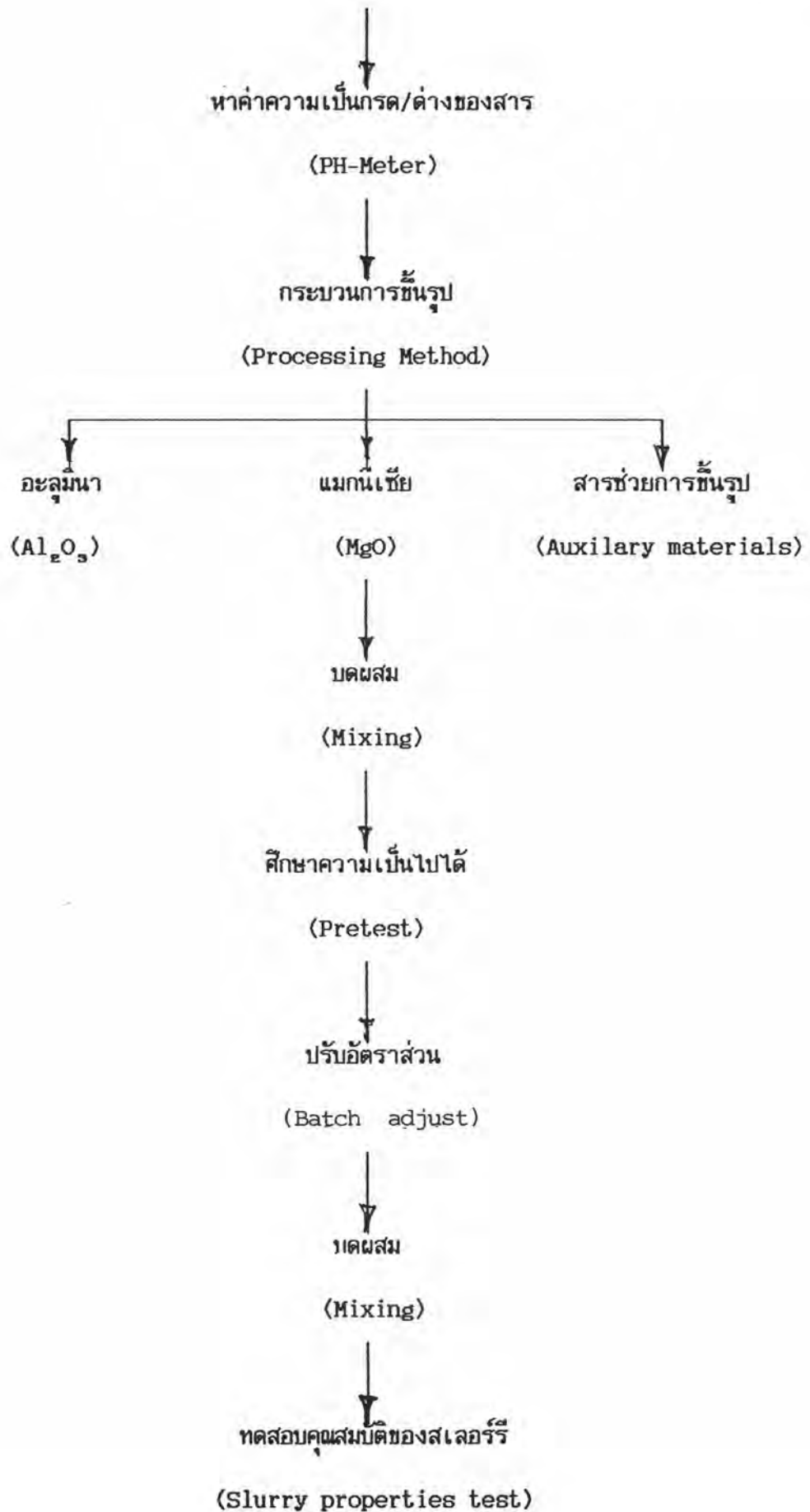

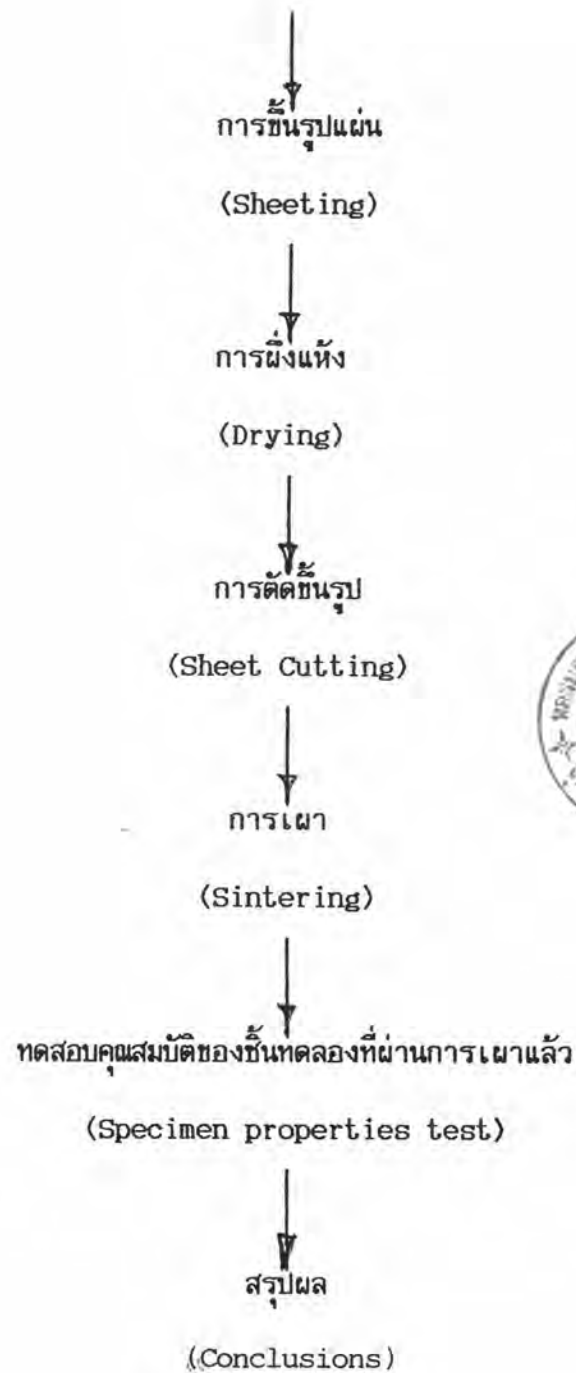
ภาพที่ 32 วิธีการใช้อุปกรณ์ช่วยในการศึกษาวิจัย

3.3 วิธีดำเนินการศึกษาทดลอง

ในการศึกษาทดลอง การผลิตแผ่นรองรับอะลูมินาสำหรับใช้ในงานไมโครอิเล็กทรอนิกส์ เขียนเป็นแผนผังได้ดังนี้

3.3.1 ศึกษาคุณสมบัติของวัตถุดิบที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

วัตถุดิบที่ใช้ในการศึกษาวิจัย มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวิเคราะห์ให้รายละเอียดอีกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าเป็นสารที่ต้องการจริง เพื่อป้องกันการหยิบสารผิด หรือ

ความบกพร่องอันเกิดจากการค้า ของบริษัทที่จัดจำหน่าย ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้เสมอ หรือต้องการทราบข้อมูลบางอย่างเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย โดยการนำผงอะลูมินา (Al_2O_3) และสารแมกนีเซีย (MgO) ไปศึกษาเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1.1 ตรวจจุดเฟส ด้วยเครื่องเอ็กซ์เรย์ดิฟแฟรคโตมิเตอร์ (XRD) ยี่ห้อฟิลลิป รุ่น 1023, PW 1730/10 ใช้แรงเคลื่อนไฟฟ้า 40 กิโลโวลต์ กระแส 30 มิลลิแอมแปร์ ใช้ Copper radiation

โดยเตรียมตัวอย่างผ่านตระแกรง 180 เมช อัดลงในโฮลเดอร์ (Holder) นำใส่เข้าในเครื่องให้ผ่านรังสีเอ็กซ์เรย์ซึ่งหมุนเป็นมุม 2 โดยเริ่มวัดจากมุม 2 องศา ถึงมุม 60 องศา ด้วยความเร็ว (Scanning speed) 2 องศาต่อนาที เครื่องจะบอกข้อมูลออกมาเป็นรูปพีค แล้วนำมาอ่านค่ามุมจากพีค นำค่ามุมไปเปรียบเทียบกับตาราง Copper Radiation นำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับค่าของ JCPDS (Joint committee on powder diffraction standards)

3.3.1.2 วิเคราะห์ส่วนประกอบทางเคมี ด้วยเครื่องเอ็กซ์เรย์ฟลูออเรสเซนส์ (XRF) โดยเตรียมตัวอย่างผ่าน 180 เมช

3.3.1.3 วิเคราะห์การกระจายขนาดของอนุภาคของสารด้วยเครื่อง Micromeritics sedigraph 5100 particle size analyzer อาศัยหลักการโดยกฎของสโตค (Stoke's law) และ เซนตริฟิวจ (Centrifugal force)

วิธีการโดยใช้สารตัวอย่างที่เป็นผงประมาณ 2 กรัมทำให้กระจายในน้ำกลั่น ผสมคาลกอน 0.2 เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนักในอุลตราโซนิคบาธ นาน 30 นาที เมื่อเครื่องทำงาน เครื่องคอมพิวเตอร์ จะอ่านค่าขนาดของอนุภาค (เส้นผ่าศูนย์กลาง) ออกมาเป็นไมโครเมตร (μm) ตั้งแต่ขนาดต่ำสุด ถึงขนาดสูงสุด คือ 100.00 ไมโครเมตร และบอกเปอร์เซ็นต์สารที่ละเอียดกว่า (% Cumulative mass finer) เปอร์เซ็นต์ที่มีอยู่ของแต่ละขนาด (% Mass in interval) ตลอดจนเขียนกราฟออกมาแสดงด้วย

3.3.1.4 หาพื้นที่ผิวจำเพาะของสาร (Specific surface area) ด้วยเครื่อง Micromeritics Flow Sorb 2300 surface area analyzer อาศัยหลักการ BET ตามวิธีของบลูว์นอร์ เอ็มเน็ท และเทลเลอร์ โดยการที่ทำให้แก๊สซึมซับที่ผิวของอนุภาคแบบ monolayer ที่จุดเดือดของไนโตรเจนเหลว ภายใต้อุณหภูมิ 1 บรรยากาศ (-196°C) แก๊สที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ แก๊สไนโตรเจนผสมฮีเลียม มีแก๊สไนโตรเจน 30 เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตร

วิธีการโดยใช้ผงสารตัวอย่างที่จะทำการวิเคราะห์ประมาณ 0.4-1.5 กรัม ใส่ในหลอดแก้วทดลองแล้วทำการดูดแก๊ส (Degass) ที่ตักค้างออก โดยการอบตัวอย่างที่อุณหภูมิ 200 องศาเซลเซียส แล้วปล่อยแก๊สไนโตรเจนเข้าไปให้เกิดการซึมซับที่ -196 องศาเซลเซียส เครื่องคอมพิวเตอร์จะบอกพื้นที่ผิวของสารตัวอย่างเป็นตารางเมตร (m^2) แล้วจึงนำมาคำนวณเป็นพื้นที่ผิวจำเพาะจากสูตร

$$\text{พื้นที่ผิวจำเพาะ (Specific surface area)} = \frac{\text{พื้นที่ผิวที่วัดได้ (Measured surface area)}}{\text{น้ำหนักของสารตัวอย่างที่ใช้ (Sample weight)}}$$

3.3.1.5 ศึกษารูปลักษณะและการกระจายขนาดของอนุภาคด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน (SEM) การทำงานของเครื่องใช้หลักการตกกระทบของอิเล็กตรอนบนตัวอย่าง เพื่อให้เกิดอิเล็กตรอนอันดับที่ 2 (Secondary electron) แล้วจึงเปลี่ยนเป็นสัญญาณภาพ

วิธีการนำผงสารตัวอย่างไปติดบนสตั๊ด (Stud) แล้วนำไปฉาบด้วยทอง นำเข้าเครื่อง ใช้กำลังขยาย 3,500 เท่า

3.3.1.6 หาค่าความเป็นกรดหรือค่าของสาร ด้วย pH มิเตอร์ โดยตั้งอุณหภูมิทดลองที่ 33 องศาเซลเซียส โดยหลักการที่ว่า ถ้าวัดค่า pH ได้ มากกว่า 7 สารนั้นมีคุณสมบัติเป็นด่าง ค่า pH น้อยกว่า 7 สารนั้นมีคุณสมบัติเป็นกรดและถ้าค่า pH เท่ากับ 7 (± 0.8) สารนั้นมีคุณสมบัติเป็นกลาง

3.3.2 กระบวนการขึ้นรูป (Processing Method)

3.3.2.1 ศึกษาความเป็นไปได้ในการขึ้นรูปแบบแผ่นบางๆ (Sheet casting)

บนแผ่นฟิล์มที่เตรียมขึ้น แทนเครื่องดอกเตอร์เบลด

3.3.2.1.1 ใช้ผงอะลูมินา 100 เปอร์เซ็นต์ บดผสมในน้ำกลั่น โดยไม่ใช้สารช่วยตัวอื่นบนาน 30 ชั่วโมง แล้วนำไปขึ้นรูป เมื่อมีความเป็นไปได้ จึงทำการศึกษาขั้นต่อไป

3.3.2.1.2 ปรับอัตราส่วนการผสมระหว่างสารเริ่มต้นคือ อะลูมินา (Al_2O_3) กับสารช่วยลดจุดสุกตัว (Flux) คือแมกนีเซียม (MgO) เริ่มต้นด้วย 6 สูตรผสมโดยใช้แมกนีเซียม 1-6 เปอร์เซ็นต์ ถ้าใช้ไม่ได้จึงทำการปรับปรุงต่อไป โดยนำสูตรทั้ง 5 สูตร ไปทำการบด 30 ชั่วโมง แล้วนำไปขึ้นรูปบนแผ่นฟิล์ม ก่อนการขึ้นรูปจะต้องทำการศึกษาคูสมบัติของสเลอริกรีก่อน โดยนำไปวัดความถ่วงจำเพาะ (Specific gravity) ด้วยไฮโครมิเตอร์ และวัดความหนืดด้วยเครื่องวัดความหนืด แบบ Gallenkamp Universal Torsion Viscometer รุ่น VHA-200-M

3.3.2.1.3 ศึกษาคุณสมบัติของแผ่นทดลองที่เป็นผลิตภัณฑ์ดิบ (Green sheets) ในเรื่องเกี่ยวกับความยาก-ง่าย ในการขึ้นรูป ขนาด (Size) น้ำหนัก (Weight)

3.3.2.1.4 ศึกษาการเผา (Sintering) โดยเผาในบรรยากาศการเผาไหม้แบบสมบูรณ์ (Oxidation) ในอุณหภูมิ 1500 องศาเซลเซียส เพื่อศึกษาคุณสมบัติของแผ่นทดลองในด้านการหดตัว การสูญเสียน้ำหนัก การดูดซึมน้ำ และความคงรูป

3.3.2.1.5 เมื่อทำการศึกษาทดลองมาถึงขั้นนี้แล้ว จะทำให้เราทราบว่าสูตรใดเป็นสูตรที่เราต้องการ เป็นสูตรที่อยู่ในรูปแบบที่ถูกต้องที่สุดคือ ไม่มีการบิดงอหลังการเผา และมีจุดสุกตัวต่ำสุด เราจึงนำสูตรนั้นมาทดลองต่อไป

3.3.2.2 ศึกษาการบดผสมโดยผสมสารช่วยการกระจายลอยตัว สารช่วยยึดเกาะ และสารช่วยอื่น ๆ เตรียมตัวอย่างละ 100 กรัม ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.2.2.1 นำสูตรที่ต้องการ หรือสูตรที่เห็นว่าน่าจะทำ การทดลองต่อไป มาปรับปรุงอัตราส่วน ระหว่างสารช่วยการกระจายลอยตัวในช่วง 0.2-1.00 เปอร์เซ็นต์ กับเปอร์เซ็นต์น้ำ เพื่อให้ได้ความหนืด (Viscosity) ที่เหมาะสมในการขึ้นรูป

3.3.2.2.2 เติมสารช่วยการยึดเกาะ (Binder) ตั้งแต่ 1.00-10.00 เปอร์เซ็นต์ เพื่อศึกษาความยาก-ง่าย ในการขึ้นรูป

3.3.2.3 นำอะลูมินาสเลอริ์ ที่เตรียม ไปขึ้นรูปโดยเครื่องดอกเตอร์เบลด ที่เตรียมขึ้น โดยมีการควบคุมความหนืด (Viscosity)

3.3.2.4 ศึกษาพฤติกรรมการแห้งตัวของชั้นทดลองโดยการปล่อยให้แห้งเอง ตามธรรมชาติจนถึงระดับหนึ่ง แล้วจึงนำไปอบแห้งที่ 200 องศาเซลเซียส

3.3.2.5 ศึกษาความยากง่ายในการตัดชั้นรูป (Sheet Cutting) ของแต่ละสูตร วัดขนาดไว้เพื่อหาเปอร์เซ็นต์การหดตัว (กว้าง x ยาว x หนา) ซึ่งน้ำหนักเพื่อหาเปอร์เซ็นต์ความสูญเสียน้ำหนักหลังเผา

3.3.2.6 ศึกษาการเผา (Sintering) โดยนำชั้นทดลองที่เตรียมได้ ไปทำการเผาที่อุณหภูมิ 1410, 1440, 1470, 1500, 1530 องศาเซลเซียส ในบรรยากาศเผาไหม้แบบสมบูรณ์ (Oxidation) โดยใช้เวลาที่อุณหภูมิสูงสุด 3 ชั่วโมง ควบคุมให้อุณหภูมิเพิ่มขึ้น 10 องศาต่อนาที

3.3.3 การตรวจสอบคุณสมบัติของชั้นทดลองที่ผ่านการเผาแล้ว (Sintered sheet)

3.3.3.1 หาเปอร์เซ็นต์น้ำหนักที่หายไป (Weight lost) จากสูตร

$$\text{เปอร์เซ็นต์น้ำหนักที่หายไป} = \frac{\text{น้ำหนักก่อนเผา} - \text{น้ำหนักหลังเผา}}{\text{น้ำหนักก่อนเผา}} \times 100$$

3.3.3.2 หาเปอร์เซ็นต์การหดตัว (Shrinkage) โดยคำนวณจากสูตร

$$\% \text{ การหดตัว} = \frac{\text{ขนาดของชั้นทดลองก่อนเผา} - \text{ขนาดของชั้นทดลองหลังเผา}}{\text{ขนาดของชั้นทดลองก่อนเผา}} \times 100$$

3.3.3.3 หาค่าความหนาแน่น (Density) จากสูตร

$$\text{ความหนาแน่น} = \frac{\text{น้ำหนักสุทธิ}}{\text{ปริมาตร}}$$

(กรัม/ลูกบาศก์เซนติเมตร)

3.3.3.4 หาเปอร์เซ็นต์ดูดซึมน้ำ (Water Absorbition) จากสูตร

$$\% \text{ดูดซึมน้ำ} = \frac{M_2 - M_1}{M_1} \times 100$$

เมื่อ M_1 = น้ำหนักของชิ้นทดลองขณะแห้ง (กรัม)

M_2 = น้ำหนักของชิ้นทดลองขณะอมน้ำ (กรัม)

โดยการนำชิ้นทดลองไปชั่งขณะแห้ง แล้วนำไปต้มในน้ำกลั่น ปล่อยให้เดือดเป็นเวลา 5 ชั่วโมง ทิ้งไว้ให้เย็น นำมาเช็ดให้แห้งด้วยผ้าหมาด ๆ ที่สะอาด แล้วนำไปชั่งอีกครั้ง นำค่าที่ได้แทนค่าในสูตรดังกล่าว

3.3.3.5 ตรวจสอบเฟสของชิ้นทดลองที่ผ่านการเผาที่อุณหภูมิ 1500 องศาเซลเซียส

โดยการนำชิ้นทดลองไปทุบให้ละเอียด ผ่านตะแกรงขนาด 180 เมช ไปตรวจสอบเฟสด้วยเครื่องเอกซ์เรย์ ดิฟแฟรคโตมิเตอร์ (XRD) ใช้ท่อฟิลิปป์ Cu กระแสไฟฟ้า 40.0 KV. 30.0 MA ผ่านรังสีเอกซ์เรย์ ซึ่งหมุนเป็นมุม 2 เริ่มวัดที่มุม 2 องศา ถึง 60 องศา เพื่อเปรียบเทียบกับเฟสของชิ้นงานตัวอย่างของบริษัทอิเล็กโตรเซรามิกจำกัดที่นครอุตสาหกรรมลำพูน

3.3.3.6 นำชิ้นทดลองไปถ่ายรูปด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน (SEM)

เพื่อศึกษาจุลโครงสร้าง (Microstructure) ของชิ้นทดลองเกี่ยวกับขนาดของเกรน (Grain size) การเชื่อมต่อของขอบเกรน (Grain boundary) รูพรุน (Pores) การเรียงตัวและการกระจายของเกรน (Grain structure)

โดยนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับชิ้นงานของบริษัทอิเล็กโตรเซรามิก จำกัด ที่นครอุตสาหกรรมลำพูน

3.3.3.7 หาลัมประสิทธิ์การขยายตัวตามเส้นเมื่อได้รับความร้อน (Mean Coefficient of linear thermal expansion) หรือค่า COE ในช่วงอุณหภูมิ 25-150, 150-400 และ 400-800 องศาเซลเซียส โดยเตรียมชิ้นทดลอง ขนาด 0.8 x 0.8 x 2.5 เซนติเมตร จำนวน 5 แท่ง นำไปทดลองในเครื่องโตลาโนมิเตอร์ แล้วนำค่าที่ได้ มาแทนในสูตร

$$P = \left[\frac{L_e - L_1}{L_o} \right] \times 100 + A$$

$$= \left[\frac{\Delta L}{L_o} \right] \times 100 + A$$

$$\text{COE} = \alpha = \frac{0.01 P}{T_e - T_1} \quad \text{in./in. } ^\circ\text{C}$$

เมื่อ P = เปอร์เซ็นต์การขยายตัวตามเส้นจากอุณหภูมิเริ่มต้น ถึงอุณหภูมิจุดที่อ่าน $(T_e - T_1)$

L_o = ความยาวเริ่มต้นของชิ้นทดลอง

L_1 = ความยาวของชิ้นทดลอง ณ อุณหภูมิเริ่มทดลอง (T_1)

L_e = ความยาวของชิ้นทดลอง ณ อุณหภูมิที่อ่าน (T_e)

A = อัตราการขยายตัวตามเส้นของชิ้นทดลอง จาก 0 องศา ถึงอุณหภูมิทำการทดลอง ปกติจะให้เท่ากับ 0 แต่ถ้ามีปรากฏในเครื่องให้นำมาคำนวณด้วย

α = ลัมประสิทธิ์การขยายตัวตามเส้นจาก $T_1 - T_e$

3.3.3.8 การหาค่าความแข็งแรง (Bending strength) โดย เครื่อง MOR โดยการเตรียมชิ้นทดลองขนาด 1.0 x 1.0 x 10.00 เซนติเมตร จำนวน 10 แท่งด้วยวิธีการหล่อต้น นำไปเผาที่ 1500 °C นำค่าที่วัดได้มาคำนวณด้วยสูตร

$$M = \frac{3WL}{2bd^2} = \frac{10W}{bd^2}$$

เมื่อ M = ค่าความแข็งแรงที่จะต้านทานแรงทางขวาง (กก/ซม²)

W = น้ำหนักกดเป็นกิโลกรัม

L = ระยะห่างจุดรองรับ

b = ความกว้างของชิ้นทดลองเป็นเซนติเมตร

d = ความหนาของชิ้นทดลองเป็นเซนติเมตร

3.3.3.9 หาค่าความต้านทานไฟฟ้าของชิ้นทดลอง (Electrical resistance) ที่ 25 องศาเซลเซียส เป็นโอห์ม ต่อ เซนติเมตร ด้วยเครื่อง Insulation tester ยี่ห้อ Yokogawa รุ่น 2406 และ เครื่องวัดชนิดสามารถเพิ่มแรงเคลื่อนไฟฟ้าได้โดยอัตโนมัติ (High voltage transformer) โดยการผ่านแรงเคลื่อนไฟฟ้า 220 โวลต์ เข้าหม้อแปลงไฟแรงสูง เพื่อเพิ่มแรงเคลื่อน แล้วตัวเลขจากหน้าปัดจะปรากฏให้เห็นค่ากระแส (I) และค่าแรงเคลื่อน (E) เพิ่มแรงเคลื่อนจนตัวเลขปรากฏหยุดนิ่ง อ่านค่าที่ได้มาคำนวณ จากสูตร

$$R = \frac{E}{I}$$

เมื่อ R = ความต้านทานไฟฟ้าเป็นโอห์ม

E = แรงเคลื่อนไฟฟ้าเป็นโวลต์

I = กระแสไฟฟ้าแอมแปร์

3.3.3.10 หาค่าความราบเรียบของพื้นผิวชิ้นทดลอง (Surface roughness) โดยการตัดชิ้นทดลองขนาด 0.08, 0.25, 0.8, 2.5, 8, 25 มิลลิเมตร ตามมาตรฐานการ

หาความราบเรียบของผิวชิ้นงานทั้งหมด 10 ชิ้น (Japanese industrial standard surface roughness) ทำการทดลองในเครื่อง Surface roughness tester ยี่ห้อ Mitutoyo sutfest 401 series 178 แล้วเครื่องจะอ่านค่าออกมา เป็น

$$R_a = \dots\dots\dots \mu m$$

$$R_z = \dots\dots\dots \mu m$$

R_a หมายถึงค่าเฉลี่ยความสูงของพีกจากเส้นกลางทั้งหมด (Mean line) ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$R_a = \frac{1}{L} \int_0^L y(x) / dx \dots \mu m$$

R_z หมายถึงค่าผลต่างของพีกสูงสุด 5 พีก กับพีกต่ำสุด 5 พีก จาก 10 ตัวอย่าง ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$R_z = (Y_{p1} + Y_{p2} \dots + Y_{p5}) - (Y_{v1} + Y_{v2} \dots + Y_{v5})$$

$$= \frac{1}{5} (\sum_{i=1}^5 Y_{p_i} - \sum_{i=1}^5 y_{v_i}) \dots \mu m$$

ค่าต่างๆ วัดและคำนวณโดยเครื่องสำเร็จรูป

ภาพที่ 33 พีกที่ได้จากเครื่องหาความราบเรียบ

ที่มา : JIS. Surface roughness.